1860. N°. 83

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 16 OCTOBER.

FRIESLA… 2

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 12 October 1860 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 14.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . - 223.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood*. . . . - 223.00.

Leeuwarden, den 13 October 1860. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 10 September, ter kennis der ingezetenen, dat, gedurende de maand September 1860:

1. 65 runderen in de provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Achtkarspelen 1, Baarderadeel 1, Dantumadeel 2, Doniawerstal 1, Ferwerderadeel 1, Gaasterland 3, Haskerland 1, Hemelumer Oldephaert en Noordwolde 5, Hennaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 4, Lemsterland 1, Menaldumadeel 1, Opsterland 22, Schoterland 1, Smallingerland 1, Tietjerksteradeel 4, Westdongeradeel 3, Wonseradeel 2, Workum 2 en Wijmbritseradeel 8, en 41 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 5, Dantumadeel 1, Doniawerstal 3, Gaasterland 1, Hemelumer Oldephaert en Noordwolde 1, Idaarderadeel 2, Kollumerland en Nieuwkruisland 1, Leeuwarderadeel 4, Lemsterland 1, Menaldumadeel 1, Opsterland 5, Schoterland 1, Tietjerksteradeel 3, Utingeradeel 4, Wonseradeel 4, Workum 1 en Wijmbritseradeel 3, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 1712;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: de Weduwe Reid Fokkes van der Leij te Drogeham, Ulrik Lieuwes Lieuwes, IJke Rintjes Boschma, Akke Petrus Kalma en Sikke Meintes Agema, allen te Baard, Harmen Gerrits de Jong, Gerrit Tjitzes Terpstra en Sijbren Riemers van der Meulen, allen te Oosterlittens, Pieter Jelles Zijlstra te Sexbierum, Jan Jans Halma te Vrouwen-Parochie, Sijtze Sjoerds Terpstra te Bolsward, de Weduwe Pieter Postma te Veenklooster, Abe Klazes Westra te Birdaard, Inne Sijbes Sijbesma te Langweer, Johs. Rienks Rienks te Ferwerd, Wiebe K. Stegenga te Harich, Berend Jacobs van der Hoff te Hemelum, Dooitze Theunis Bootsma te Cubaard, IJpke Boukes Zondervan te Edens, de Weduwe Alle Dirks Dijkstra te Oosterend, Durk Oedsma te Grouw, Pieter R. van Dijk te Kollumerpomp, Albert Jelles Roorda en Jan Durks Kiestra, beide te Burum, de Weduwe Paulus Hoekema te Huizum, Gerlof Alberts Hooghiemstra te Wirdum, Arjen Wiebrens de Jong te Oosterzee, Uiltje Annes de Jong te Eesterga, Jan Smeding te Deinum, IJpe Rinderts Keestra te Dronrijp, Gerben Klazes Venema te Ee, Hendrik Hendriks van Dam Jr. te Terwispel, de Weduwe Hendrik Berends Bouwsma en Harmen Kornelis de Boer, beide te Ureterp, Egbert Ottes van Zanden te Langezwaag, Wijtze Jacobs Buiteveld te Poppingawier, Bauke Sijbrens Woudstra te Mildam, Berend Wouters en de algemeene weide de Stads Fenne, beide te Sneek, Mient Wendelaar Noordenbos en Sake Piers Santema, beide te Oudkerk, Pieter Rinderts Algra te Garijp, Jan Jans Sikma en Tjeerd Klazes van der Meer, beide te Wijns, de Weduwe Uiltje Arjens van der Krieke te Nes (Utingeradeel), Johs. Minnes Zonneveld, Bauke Atzes Dijkstra en Jan Gaeles van der West, allen te Oldeboorn, Jacob H. Kroodsma te Betterwird, Marten Douwes Memerda te Brantgum, Durk Durks de Vries te Burgwerd, Berend Klazes Okma te Ferwoude, Corns. Jans Attema te Tjerkwerd, Tjidse Blom te Workum, Ekke Attes de Jager en Tjalling Pieters Koopmans, beide te Oppenhuizen, de Weduwe Ruurd Jans Veldhuis te Uitwellingerga, Pier Johns. Fortuin te Oosthem, Sake Andries Smeding en Oege Watzes van der Weide, beide te Tirns, en Mollerus Abrahams Couperus te Abbega;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Rintje Ottes van der Weide te Bozum, de Weduwe Jan Douwes Kuperus te Baard, jhr. Egidius Daniel van Beijma te Weidum, Arjen Johs. Hoitsma, te Vrouwen-Parochie, Sijbren Louws Olivier en Eeltje Haitzes Bonnema, beide te St. Jacobi-Parochie, Freerk Jacobs Tuinenga te Sijbrandahuis, Gerrit Sjoerds Wiersma te Driesum, Meindert Sjoerds Wiersma te Akkerwoude, Jan Jans Monkelbaan te Oudemirdum, Lieuwe K. Visser te Harich, Siemen A. Wierstra te Wijckel, Jan Fokkes Plantinga te Wommels, Tjeerd Douwes Douma te Hijdaard, Karst Jacobs Kalma en Jelle Tjebbes Hiemstra, beide te Britsum, Broer Andries Smeding te Wirdum, Beert Jans Miedema te Hijum, Marinus Meiboom te Oosterzee, Taede Rinzes Zijlstra te Dronrijp, IJpe Oebeles Viersen en Sieds Lieuwes Sijtsma, beide te Anjum, Rinze Johns Frizo te Duurswoud, Gerrit Geerts Meester te Terwispel, Jetze Aukes van der Goot te Rauwerd, Pier G. Eringa te Sneek, Willem Willems Tjepkema te Oostermeer, Floris Franciscus Antonides te Bergum, de Weduwe Tjitze Oebeles Tjitzes te Akkrum, Sijtze Tjerks Bottema, Fokke Pieters de Zee en Theunis Hotzes Piersma, allen te Oldeboorn, Wijbe Hannema te Hantum, Thomas Jans de Boer te Exmorra, Corn. Wiebes Postma te Kimswerd, IJnze Jaarsma en Corns. Jans Attema, beide te Tjerkwerd, Siebe Boukes IJetsinga te Arum, Bouke Jans Bosma te Abbega, Okke Douwes de Jager te Hommerts, Johs. Christianus Froeling Rudolphi te Jutrijp, Gerrit Nannes Wiersma te Woudsend, Michiel Haaijes Zoethout te IJpecolsga, Corns. Jozephs Witteveen te Idzega en Hilbrand Rintjes Boschma te Folsgare.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Leeuwarden, VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
den 15 October 1860. A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

TURYN, 10 October.

In de zitting der Kamer van Afgevaardigden van heden heeft de heer Cavour het woord tot aanbeveling van de voordragt ter aanhechting van Zuid- en Midden-Italie en in het algemeen tot verdediging van de staatkunde des Gouvernements gevoerd. Hij riep de beslissing des Parlements in het geschil tusschen het ministerie en Garibaldi in, wat zijns inziens, een uitstekend groot blijk van achting voor den dictator was. „Het ministerie had wegens dat geschil zijn ontslag aangeboden — zeide hij — maar de Koning had geweigerd het aan te nemen, dewijl daardoor het gezag des Gouvernements binnen en buiten 's lands te veel zou worden verzwakt; en alzoo bleef er niets anders over, dan de uitspraak des Parlements in te roepen, niet over Garibaldi, die niet aan zijne regtspraak onderworpen was, maar over de ministers, die het in zijne magt had. Indien de Kamer het ministerie ondersteunde en de door de commissie voorgestelde dankbetuiging aan Garibaldi, waarmede het Kabinet zich geheel vereenigde, aannam, zou de spreker zich, met die dankbetuiging naar Garibaldi begeven, hem de hand aanbieden en hem in den naam van het Parlement en van Italie tot eendragt uitnoodigen."

De heer Cavour wedersprak op nieuw en met nadruk het gerucht dat er weder Italiaansch grondgebied aan Frankrijk zou worden afgestaan; wanneer de aanhechting van Zuid- en Midden-Italie zou hebben plaats gegrepen, zou zulk een verlies van grondgebied zijns oordeels eene onmogelijkheid zijn, daar niemand van eenen staat van 24 millioen burgers zou durven vorderen grondgebied af te staan.

„Wat Rome en Venetie betreft, verlangen wij — zeide de heer Cavour — dat de eeuwige stad de hoofdstad van Italie worde, doch om te kunnen antwoorden op de vraag, door welke middelen wij daartoe zullen geraken, zou men in staat moeten zijn te zeggen, in welke gesteldheid wij over zes maanden zullen verkeeren. De revolutie zal te Rome plaats grijpen door de overtuiging, dat de volks vrijheid bevorderlijk voor de zaak der godsdienst is. En, wat Venetie betreft, Europa wil niet, dat wij Oostenrijk den oorlog aandoen; wij behooren de meening en de beduchtheden der andere natien niet in den wind te slaan, maar wij moeten die meening doen veranderen. Europa acht ons buiten staat om zonder bijstand Venetie te bevrijden. Maar wanneer Europa ons eendragtig en vereenigd ziet, zal het daaromtrent van gevoelen veranderen. Het is onwaar dat de Venetianen hun juk vredig dragen; Oostenrijk heeft hen te vergeefs gevleid en geliefkoosd. De publieke opinie zal niet alleen in Frankrijk en Engeland veranderen, maar ook in Duitschland, hetwelk liberaal wordt, en op onze zijde zal zijn."

Daarop is de Kamer tot stemming overgegaan, en heeft zij de dankbetuiging aan Garibaldi eenparig, het wetsontwerp met 290 tegen 6 stemmen aangenomen.

De Senaat is thans geroepen om op zijne beurt het wetsontwerp goed te keuren, en is dit geschied, dan is een deel bereikt, waarnaar zoo veel eeuwen werd gestreefd, nl. de oprigting van een groot en magtig Italiaansch koningrijk.

Garibaldi heeft de kiesvergaderingen zoowel in Napels als in Sicilie tegen 21 October bijeen geroepen, om zich door middel van het algemeene stemregt ten opzigte van de aanhechting aan Sardinie te verklaren en wel door de beantwoording der vraag: „Verlangt gij een ondeelbaar Italie onder Victor Emanuel als constitutionneel Koning?

Van den 12den. In den nacht van 8 op 9 dezer werden onder Capua kanonschoten gelost. Daarna volgde eene schorsing der vijandelijkheden om de dooden te kunnen begraven. De Garibaldisten hebben weder eenige stellingen bemagtigd. Na de schorsing werd het kanonvuur zeer levendig hervat. Den geheelen dag en ook den 10 dezer duurde het beschieten van twee kanten voort.

PARIJS, 11 October.

Het protest der Hoven van Weenen, Berlijn en St. Petersburg tegen de gebeurtenissen in Italië is sedert een paar dagen het voornaamste onderwerp der gesprekken. Naar men zegt is dat protest onder den vorm eener nota aan het Kabinet van Turyn ingezonden en door den heer von Stackelberg voor Rusland en den heer Brassier de Saint-Simon voor Pruisen en Oostenrijk aan den heer Cavour overgegeven. De inhoud van deze nota zou neêrkomen op het volgende: De drie Regeringen verklaren dat zij niet willen erkennen het nieuwe publieke regt, dat het bewind van Victor Emanuel in Italie wil invoeren; dat de toepassing van dat regt in het Schiereiland eene algemeene stoornis in Europa zou ten gevolge hebben; en dat zij, om in de tegenwoordige verwikkelingen verbetering te brengen, onderling en met de andere Europesche mogendheden zullen beraadslagen over het doen van verdere stappen.

De Turynsche *Opinione*, een orgaan van den heer Cavour, berigt, dat de Sardinische troepen den 7 dezer in de Abruzzen getrokken en op het Napelsche grondgebied door de bevolking met geestdrift zijn ontvangen.

Blijkens de jongste berigten uit Turyn werd aldaar vrij stellig verzekerd dat Koning Victor Emanuel uiterlijk den 16 dezer de hoofdstad Napels zou bereiken, en dat Garibaldi aan Zijne Majesteit had geschreven dat hij hem te gemoet zou komen om hem het bestuur over te dragen.

Volgens de *Patrie* heeft Garibaldi in den veldslag op 1 dezer maand 4500 man verloren, en zijn de verliezen der koninklijke troepen niet zoo aanzienlijk. — Hetzelfde blad beweert dat de Garibaldisten niet vóór den 20 dezer Capua zullen aantasten.

Van den 12den. In den *Constitutionnel* wordt de aanslag van Garibaldi op Sicilie en Napels hoogelijk afgekeurd, en ook de gewapende tusschenkomst van Piemont, en wordt dat Rijk verantwoordelijk gesteld voor de gevolgen, met de verklaring, dat Europa zal behooren te voorzien in de eerbiediging der miskende regten.

Het berigt van het terugroepen van gezanten bij het Sardinische Hof is onjuist. De Russische gezant bij den Koning van Napels, thans te Gaëta residerende, heeft bevel ontvangen om zich naar Warschau te begeven. Gelijk bevel is aan den Russischen gezant te Turyn, den heer von Stackelberg, gezonden.

's GRAVENHAGE, 13 October.

Bij het wetsontwerp betreffende het graven van een kanaal door Holland op zijn smalst en de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee worden de kosten voor het eerste geraamd op *f* 18,800,000 en voor het laatste op *f* 6,300,000, te zamen *f* 25,100,000, die gedurende acht jaren alzoo jaarlijks eene uitgave zullen vorderen van *f* 3,137,500; doch is door Amsterdam, na de voltooijing en de openstelling van het eerste, eene bijdrage van *f* 3,000,000 toegezegd.

De minister voor de zaken de hervormde eeredienst heeft thans de door de Tweede Kamer der Staten-Generaal gevraagde inlichtingen gegeven op drie adressen, betrekkelijk de opheffing van het koninklijk collatieregt. De minister maakt zwarigheid aan den Koning de opheffing daarvan voor te stellen, zoo lang de strijd over de wijze waarop voortaan in de Hervormde gemeenten de predikanten zullen worden beroepen niet is geëindigd. Ten opzigte van het collatieregt in het algemeen, acht de minister het raadzaam, dat de Regering zich genegen betoone tot opheffing van den band, die op sommige Hervormde gemeenten rust, mede te werken, zonder in de belangen van collatoren en kerkgemeenten met maatregelen van wetgeving tusschen beide te treden.

Door den heer R. F. baron van Raders is een adres aan den Koning ingediend, betreffende het vraagstuk der afschaffing van de slavernij in West-Indie, waarin de wensch wordt geuit, dat door de Regering alsnog in overweging worde genomen, om aan de afschaffing der slavernij in West-Indie een begin te verzekeren, door wettelijk te bepalen: dat de kinderen van slavinnen, die na den laatsten dag van dit nog loopend jaar 1860, in Neêrlands West-Indische kolonien ter wereld komen, vrijgeboren zullen zijn.

GRONINGEN, 11 October.

Gisteren heeft dr. E. J. Diest Lorgion de betrekking van buitengewoon hoogleeraar in de godgeleerdheid aan de hoogeschool alhier aanvaard, met eene in de Nederlandsche taal uitgesproken rede: *„Over de regte beoefening der historische theologie als uitnemend geschikt ter opbouwing van de kerk der toekomst."* Hij leverde daarbij een kort, maar duidelijk overzigt van wat hij onder historische theologie verstond, zijnde vooral het onderzoek der bronnen, maar dan ook een naauwkeurig, eerlijk en onpartijdig onderzoek, met de daartoe vereischte bekwaamheid. Spreker helderde zijne meening op door voorbeelden uit de geschiedenis der kerk in vroegeren en lateren tijd en gaf voorts eene beknopte, maar vrijmoedige schets van den tegenwoordigen strijd op theologisch gebied.

HARLINGEN, 14 October.

In de verliezen, door de stormen der vorige week veroorzaakt, heeft onze stad weder gedeeld. Het hier, aan het kantoor Barend Visser en Zoon, behoorende kofschip *Barend*, kapt. Both, met lijnzaad van Petersburg naar Harlingen, werd door storm den 4 October op zijde geslagen en bleef drijvende tot het op de kust van Jutland strandde. De equipage werd gered, doch schip en lading zijn geheel verloren. Dit is het derde kapitale schip, aan dat kantoor behoorende, dat binnen den tijd van zes weken is vergaan.

— Dezer dagen wordt en, naar wij vernemen, reeds met het beste gevolg, eene inteekenlijst aangeboden, met het doel om een' grondslag te leggen voor de uitgave van een' bundel verzen, getiteld *Nieuwe Gedichten*, door H. Koster, thans hoofdonderwijzer alhier. Wij achten ons geroepen, elke poging om den smaak voor het goede en schoone in het algemeen, en voor goede litteratuur in het bijzonder, te moeten ondersteunen. Wij twijfelen dan ook geenszins of zij, die de vorige bundels van den auteur, waaruit wij ons steeds *de Weldaad*, *de Stok*, en *het Kersfeest*, om niet meer te noemen, met veel genoegen herinneren, eene plaats in hunne bibliotheek gaven, zullen ook dezen bundel daarbij willen hebben en den voorraad dichtwerken van oorspronkelijk Nederlandsche auteurs daarmede verrijken.

LEEUWARDEN, 15 October.

Wij vernemen, dat de heeren mr. P. Heringa Cats c. s. zich in cassatie hebben voorzien van het arrest van het Provinciaal Geregtshof van Friesland, waarbij dit regtscollegie zich onbevoegd heeft verklaard te beslissen in het bekende ge-

schil met de gemeente Leeuwarden over de verpligting tot aardberging, en dat de burgemeester dezer gemeente bereids door den Raad is gemagtigd om ook voo: den Hoogen Raad als verweerder op te treden.

— Gisteren avond is aan den kapitein-adjudant Brekkenheimer, bij gelegenhei: zijner bevordering tot majoor bij het 3de regement infanterie, door het muziekkorps van het garnizoen eene serenade gebragt.

— Bij het de vorige week alhier gehouden najaars-examen voor onderwijzer zijn bevorderd tot:

hoofdonderwijzers, H. Dokter te Vrouwen-Parochie, F. Stelma te Sneek, F. Tuininga te Bolsward, J. Uitterdijk te Oostermeer en P. Vrijburg te Ursterp;

hoofdonderwijzeres, mej. H. Weijtingh te Heerenveen;

hulponderwijzers, J. de Boer te Sneek, B. Dijkstra te Beetgum, A. Jongbloed te Drogeham, H. Schievink te Nijlamer, C. Soers te Workum, C. J. de Vries en C. Wijnands, beide te Leeuwarden;

hulponderwijzeres, mej. A. Kruizinga en A. W. Walaardt Sacré, beide te Heerenveen, T. Loopstra te Lunjeberd en A. E. Wiardi te Harlingen.

Voorts zijn toegelaten voor het onderwijs in:

vreemde talen (meer uitgebreid onderwijs volgens art. 1), *Fransch:* R. Bijlsma te Sloten, A. Jansma te Wijnaldum, R. Leopold te Buitenpost, O. F. van der Veen te Oenkerk en C. Wijnands te Leeuwarden; *Engelsch*, P. C. J. Lapidoth te Sneek; *Hoogduitsch*, mej. M. A. Brugsma te Leeuwarden; (voortgezet onderwijs volgens art. 72) *Fransch*, mej. R. Plaat te Leeuwarden;

de wiskunde, J. Bergmans te Dokkum, A. Jansma te Wijnaldum, T. N. van der Leij en J. C. F. Prikker, beide te Leeuwarden;

het teekenen, B. van Bruggen te Franeker;

vrouwelijke handwerken, mej. G. A. Behrns te Franeker, W. J. Huijgens en H. T. Warnsinck, beide te Dokkum, A. Kruizinga en H. Weijtingh, beide te Heerenveen, en A. C. Potgieter te Leeuwarden.

Afgewezen zijn: 5 als hoofdonderwijzer, 5 als hulponderwijzer, 1 als hulponderwijzeres, 1 voor het fransch en 8 voor de wiskunde.

— Bij den burgerlijken stand in deze gemeente zijn van den 9 tot en met den 15 October aangegeven: geboren 7, overleden 9, gehuwd 2 paren.

— Vrijdag jl. promoveerde aan de Leidsche Hoogeschool in de letteren de heer M. J. de Goeije, geb. te Dronrijp, na verdediging van een spec. lit. inaug. „*exhibens descriptionem Al-Magribi, sumtam e libro regionum Al-Jaqubii, versione et annotatione illustram.*"

— Door Z. M. is benoemd tot ontvanger der directie belastingen en accijnsen te Sexbierum, de heer M. Feickens, thans ontvanger derzelfde middelen te Bierum.

— De minister van binnenl. zaken heeft, volgens den *Stoompost*, bepaald, dat in algemeene dienst met het toezigt bij den aanleg der spoorwegen, voor de lijnen Arnhem-Leeuwarden, Harlingen-Hanoversche grenzen, Groningen-Meppel, Zutphen-Duitsche grenzen en Nieuwe Diep-Amsterdam zal worden belast den ingenieur Waldorp, en dat als eerstaanwezenden ingenieur, voor de lijn Harlingen-Leeuwarden, dienst zal doen den ingenieur Witsen Elias, standplaats Leeuwarden.

— Blijkens het door de *Staats-Courant* medegedeelde proces-verbaal van de door den minister van binnenlandsche zaken benoemde jury ter toekenning der rijks- en gemeente-medailles, bestemd voor de stedelijke tentoonstelling der werken van levende meesters, die thans te Amsterdam wordt gehouden, is o. a. de gemeentemedaille voor inlandsche kunstenaars toegewezen aan C. Bisschop te 's Gravenhage.

— Een pond katoen kan tot een draad van 40 duizend mijlen gesponnen worden; een lood goud laat zich tot een draad van 140 mijlen trekken; de vergulders bezigen goudplaatjes, die een dikte van $\frac{1}{2000}$ lijn hebben, en een grein goud geeft door uitzetting eene plaat van 75 kubiek duim oppervlakte of een draad van 500 el lengte. De natuur echter overtreft de kunst in dit opzigt nog ver. Bij den bloemenkever heeft men 25,000 facetten aan één oog geteld; de gewone huisvlieg heeft er 4000 aan één oog; op de vleugelen van zekeren vlinder heeft men 60,000 oogen en in den draad eener spin 7000 dunne draden ontdekt. De grootste deelbaarheid heeft men intusschen bij den geur van den rosmarijn gevonden, die zich namelijk 20 tot 30 mijlen over de zee verbreidt.

LEEUWARDEN, 15 October. Bij de Ned. Herv. gemeente alhier was de godsdienstoefening aan den avond van gisteren èn voor den optredenden leeraar èn voor de gemeente aan eene plegtige herdenking gewijd. Ds. J. H. Gunning, de oudste der leeraren bij die gemeente, mogt het voorregt ten deel vallen in dat plegtig zamenzijn het tijdvak van vijf en twintig jaren te herdenken, dat hij thans als herder en leeraar in deze gemeente had mogen doorbrengen. Naar aanleiding van Colossensen I: vers 9*b*—12 sprak hij in hartelijke taal tot zijne gemeente, die in aanzienlijken getale naar het bedehuis was opgegaan en ook daardoor getuigde van hare belangstellende deelneming in het voorregt haren geachten leeraar geschonken.

— Bij eene gisteren, na de godsdienstoefening, gehouden bijeenkomst van manslidmaten der Doopsgezinde gemeente alhier, is besloten om ook in dezen winter geene avonddiensten te houden. Dit besluit, met eene geringe meerderheid van stemmen genomen, zal zeker door vele leden dier gemeente, met name de vrouwelijke, met leedwezen worden vernomen. (*Ingezonden.*)

— Ds. J. H. Seemerink, predikant te Woudsend, heeft het beroep naar Genemuiden aangenomen. Te Balk, alwaar hij mede was beroepen, zal alzoo weder eene nieuwe beroeping moeten geschieden. — Ds. G. J. Sijpkens, predikant te Anjum, heeft voor het beroep naar Zeerijp bedankt.

— Bij de Chr. Afgesch. gemeente te Roden is beroepen ds. F. Strik, predikant te Burum. — Ds. J. Nentjes, predikant te Harlingen, heeft voor het beroep naar Urk bedankt.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 15 October.

De *Moniteur* wederlegt heden het berigt, dat de heer de Grammont, Fransche gezant te Rome, aan generaal de Lamoricière eene dépêche heeft gezonden, waarin hij hem bijstand zoude hebben toegezegd. De heer de Grammont, zegt het officiële blad, heeft den Franschen consul te Ancona slechts geschreven, dat de vijandelijke inval werd afgekeurd.

De Pauselijke nuntius, die met verlof naar Rome vertrekt, is gisteren door den Keizer in eene particuliere audientie ontvangen.

's GRAVENHAGE, 15 October.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden hebben de beraadslagingen plaats gehad over de conclusien van het dingsdag jl. uitgebragt rapport, omtrent het nader onderzoek, ingesteld door de commissie, benoemd voor de geloofsbrieven van de heeren Dirks en Wijbenga. De Kamer heeft zich met die conclusien, strekkende om den heer Dirks niet, maar den heer Wijbenga wel toe te laten, vereenigd.

Daarna is de discussie betreffende de zaak der suikercontracten aangevangen.

Tot rapporteurs omtrent het wetsontwerp tot afschaffing van de slavernij in de West-Indien zijn benoemd, de heeren: Voorthuizen, van Heemskerk, Olivier, Betz en Gevers Deynoot.

Volgens ontvangen berigten van Batavia, van den 23 Augustus, was Java volkomen rustig. Eene poging tot opstand door vreemdelingen bij het Nederlandsch leger te Samarang was op krachtige wijze onderdrukt. Versterking was naar Banjermassing gezonden.

AMSTERDAM, 15 October.

	13 Oct.	*Heden.*		13 Oct.	*Heden.*
NEDERLAND.			OOSTENRIJK.		
W. Schuld $2\frac{1}{2}$ pc.	$62\frac{1}{8}$	$62\frac{1}{16}$	Metalliek 5 pc.	$44\frac{1}{16}$	$44\frac{3}{16}$
dito 3 „	$76\frac{1}{8}$	76	Nationale 5 „	$52\frac{1}{2}$	$52\frac{1}{4}$
dito 4 „	$97\frac{7}{8}$	$97\frac{15}{16}$	bet. Amsterd. 5 „	$68\frac{3}{16}$	$68\frac{1}{8}$
Hand.-Maatsch.$4\frac{1}{2}$ „	$129\frac{3}{4}$	$129\frac{1}{2}$	dito $2\frac{1}{2}$ „	24	24
RUSLAND.			SPANJE.		
H. & C°. $\frac{1798}{1816}$ 5 „	$101\frac{7}{8}$	$101\frac{7}{8}$	Obligatien $1\frac{1}{4}$ „	$39\frac{1}{8}$	$39\frac{3}{8}$
dito $\frac{1828}{1829}$ 5 „	$101\frac{1}{4}$	$101\frac{1}{4}$	dito 3 „		48
dito 4 „		$76\frac{3}{4}$	Binnenl. 6/m 3 „	$46\frac{13}{16}$	$46\frac{3}{4}$
S. & C°. 5de s. 5 „	$87\frac{1}{8}$	$87\frac{3}{4}$	PORTUGAL.		
dito 6de „ 5 „	$96\frac{1}{4}$	96	Obligatien 3 „		$43\frac{5}{16}$
dito 4 „		$77\frac{3}{8}$	dito 1856/1859 3 „	$41\frac{1}{8}$	$41\frac{3}{16}$

Heden. Mexico 3 pCt. 21. — De beurs sluit minder vast.

[*Zondag*, 14 October. *(Effecten-societeit.)* Metalliek 5 pct. $44\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$, Dito Nation. $52\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$, Sp. Amort. $23\frac{5}{16}$, Uitgest. Grenada 6.]

LONDEN, 15 October. Granen vaster. — Raapolie 42/ à 42/6 en Lijnolie 31/. — Boter: Friesche 114/.

AMSTERDAM, 15 October. Rogge *f* 3 hooger. — Koolzaad op 9 vat op October $71\frac{1}{2}$ p. v., op April $75\frac{1}{2}$ p. v. — Raapolie, vliegend *f* 42, op November *f* 42.25, op Mei *f* 44. Lijnolie, vliegend *f* 30.75, op het voorjaar *f* 32.

ROTTERDAM, 15 October. Nieuwe Tarwe, Garst en Haver *f* 6 en blauwe Erwten *f* 30 hooger.

LEEUWARDEN, 12 October. Boter *f* 50, aanvoer 906 ¼, 265 [illegible] vaten. — Kaas: nagel- *f* 27 à *f* 27.50, kanter- *f* 25 à *f* 27.75, witte [illegible] aanvoer 4693 Ned. ponden. — Veemarkt. 703 Runderen: 242 vette Koeien [illegible] à *f* 215, 190 melke *f* 70 à *f* 180, 38 vare *f* 85 à *f* 135, 47 Vaarsen [illegible] *f* 145, 26 Pinken *f* 35 à *f* 70, 28 Ossen *f* 115 à *f* 155, 30 Stieren *f* 45 à [illegible] 68 vette Kalveren *f* 10 à *f* 38, 34 gras dito *f* 22 à *f* 38; 430 Varkens: 47 [illegible] *f* 60 à *f* 120, 173 vette Biggen *f* 22 à *f* 54, 210 magere *f* 12 à *f* 36; Schapen: 1320 vette *f* 13 à *f* 32, 8 magere *f* 8 à *f* 15, 34 melke *f* 9 à [illegible] 10 Rammen *f* 14 à *f* 26, 118 Lammeren *f* 4 à *f* 14. De handel in al het [illegible] was flaauw en konden prijzen van vorige week niet worden bedongen.

DRAGTEN, 11 October. Boter *f* 49. — Kaas *f* 28.25 à *f* 28.50. — Rogge *f* 6.75 à *f* 7, Boekweit *f* 7.75 à *f* 8. — Koolzaad *f* 10.75 à *f* 11.

GRONINGEN, 12 October. Tarwe in een doen, Rogge prijshoudend, Boekweit onveranderd, Garst lager, dikke Haver 10 ct. lager en Voer, in de beste soorten, wel zoo willig, ligte en wakke soorten slap, Boonen prijshoudend, grove Gort stil. — Koolzaad in een doen. — Raapolie *f* 39.25 en Lijnolie *f* 29.

ZEEVAARTKUNDE.

COMMISSARISSEN van de SCHOOL voor WIS- en ZEEVAARTKUNDE, gevestigd te *Harlingen*, brengen ter kennis van belanghebbenden:

dat de heropening dier School op *Donderdag den* 1 *November* dezes jaars zal plaats hebben en dat daarop kosteloos onderwijs zal gegeven worden in de Wis- en **Zeevaartkunde** en **Engelsche taal**, aan jonge lieden, die voor den Zeemansstand worden opgeleid.

Om tot dat onderwijs te worden toegelaten wordt vereischt:

Ouderdom niet beneden de 14 jaren.

Bewijs van goed gedrag door het Bestuur der woonplaats van den leerling afgegeven.

Een af te leggen examen in het Lezen, Schrijven en Rekenen.

Zij, die verlangen van het onderwijs gebruik te maken, kunnen zich vóór 1 November bij Commissarissen aanmelden en na dien tijd, des Maandags, Donderdags en Zaturdags, van 10 tot 12 uur des morgens, aan het Schoollocaal op de Lanen.

Commissarissen voornoemd,

Harlingen, A. HARMENS.

2 October 1860. IJ. RODENHUIS PIETERSZ.

F. FONTEIN DKPZ.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van 10 September 1860 is **scheiding** van **Tafel** en **Bed**, op onderling verzoek, uitgesproken tusschen KLAAS WILLEMS KAMSTRA, zonder beroep, vroeger te Weidum, thans te Leeuwarden woonachtig, en KLAASKE KLAZES KOOISTRA, zonder beroep, verblijf houdende te Witmarsum.

De Procureurs van de verzoekers,

S. W. TROMP.

JOHs. VAN DER VEEN.

OPROEPING. De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschappen van wijlen ABRAHAM JACOBS VAN DER WERF en TEETSKE SIEMENS SIEMENSMA, in leven echtelieden, Winkeliers te Bakhuizen, worden bij deze opgeroepen om te verschijnen op Donderdag den 25 October 1860, des voormiddags 10 uur, ten huize van de Weduwe Berend Coehoorn, Kastelcinsche te Bakhuizen, ten einde de Rekening en Verantwoording van het beheer dier Nalatenschappen op te nemen en, ingeval er geen verzet plaats heeft, hunne vorderingen te ontvangen, voor zooverre de baten toereikend zullen zijn.

BERLIKUM, den 11 October 1860. Getrouwd:

Mr. J. KLASING SCHONEGEVEL en

S. VAN DER GOOT.

*** Getrouwd:

Bolsward, S. H. BANNING en

den 14 October 1860. J. R. MEIJER, van *Groningen*.

*** Bevallen van een welgeschapen ZOON G. E. M. HAISMA — HOEKSTRA.

Bergkloosters, onder Bergum, den 6 October 1860.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER Vrouwe A. W. TELTING — FONTEIN.

Leeuwarden, 8 October 1860.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON R. FRUITMAN, geliefde Echtgenoot van

Leeuwarden, den 9 October 1860. A. KOSTER.

*** Voorspoedig bevallen van een' welgeschapen ZOON C. W. L. BOTTERBRODT, geliefde Echtgenoote van

Britsum, 11 October 1860. C. E. CRULL.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een welgeschapen ZOON M. C. ROUING, Echtgenoote van

Leeuwarden 12 October 1860. IJ. T. VAN EEP.

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON IJMKJEN L. WIERSTRA, geliefde Echtgenoot van

Wijckel, den 13 October 1860. JELTE M. HAAGSMA.

Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Bevallen van een ZOON BOUKJE J. VEENSTRA, Echtgenoot van

Bergum, den 14 October 1860. JAN K. WIJMENGA.

*** Het heeft onzen Hemelschen Vader behaagd het lieve Dochterje, ons voor zes maanden geschonken, heden avond weder tot zich te nemen.

Marum (prov. Gron.), P. SCHELTEMA.

den 3 October 1860. A. M. SCHELTEMA, geb. DIJKSTRA.

*** Na eene ziekte van zes weken overleed heden onze Vader, Grootvader en Overgrootvader, PIETER JANS VISSER, juist op zijn 94sten verjaardag. Hij eindigde zijn werkzaam en voor ons zoo dierbaar leven zacht, in de hoop op eene zalige toekomst.

J. P. VISSER,

St. Johannesga, 9 October 1860. mede uit naam mijner Kinderen.

MEEDEN, 9 October 1860. Gisteren avond overleed, tot mijne en mijner Kinderen innige droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot RINSE KIJLSTRA, Lz., Predikant bij de Hervormde Gemeente alhier, in den ouderdom van ruim vier en zestig jaren.

A. BONTHUIS,

Wed. R. KIJLSTRA, Lz.

*** Heden avond omstreeks negen uur overleed onze Lieveling MARTEN, Na eene langdurige sukkeling bereikte hij den ouderdom van slechts twee jaren en negen maanden.

Joure, 10 October 1860. A. G. BROUWER,

Eenige kennisgeving. T. BROUWER — BORGER.

*** Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, na eene korte ongesteldheid, mijn waarde Echtgenoot JELTE JURJENS VIJLSTRA, sedert ruim 25 jaren administrerend Armvoogd der gemeente Joure, in den ouderdom van 70 jaar en 8 maanden.

L. BOURBOOM,

Joure, 11 October 1860. Wed. J. VIJLSTRA.

WOUDSEND, den 11 October 1860. Heden ontsliep zacht in den Heere, onze zeer geliefde Moeder JANKE BAUKES VISSER, Weduwe van HARING JELLES NAUTA, in den gezegenden ouderdom van ruim 76 jaren. Ofschoon wij weenen om haar gemis, wenschen wij echter eerbiedig te zwijgen, daar wij mogen gelooven, dat zij in betere gewesten is aangeland.

JELLE H. NAUTA,

uit aller naam.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag des levens door het overlijden van mijne dierbare Echtgenoote PIETJE ROCHUS VAN DER WEG. Eene hevige zenuwziekte rukte haar van mijne zijde weg, in den bloeijenden leeftijd van ruim 30 jaren, na eene gelukkige echtverbindtenis van slechts 17 maanden. Te treffender is deze slag, daar wij hoopten eerlang ouderenvreugde te zullen smaken. Met mij beweenen de wederzijdsche Betrekkingen de onvergetelijke en bidden den Hemelschen Vader om troost en kracht.

St. Jacobi-Parochie, bij Wier, den 12 October 1860. W. K. SCHAT.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

Openbare Verkoop van Boomen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BOLSWARD sullen in het openbaar doen verkoopen:
32 stuks IJPEREN BOOMEN en ongeveer 54 stuks POPULIEREN BOOMEN, staande aan en bij den Stadswal, in de onmiddelijke nabijheid der voormalige St. Janspoort binnen die Gemeente.
Wie hieraan gading maken, komen op Zaturdag den 27 October 1860, des voormiddags ten elf ure, ter genoemde plaatse, terwijl de voorwaarden inmiddels ter Stads Secretarie kunnen worden vernomen.

Bolsward, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 13 October 1860. H. M. AMENT, *Burgemeester.*
S. W. FENNEMA, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BAARDERADEEL roepen op de Floreenpligtigen van de Hervormde Godsdienst, om te verschijnen in hunne Dorpskerken, en wel die van:
Baard, op Dingsdag den 16 October e. k., voormiddags 11 uur;
Oosterlittens, op Woensdag den 17 October e. k., voormiddags 10 uur;
Jellum, op Dingsdag den 23 October e. k., voormiddags 11 uur;
Bozum, op Woensdag den 24 October e. k., voormiddags 11 uur;
Huins, op Woensdag den 31 October e. k., voormiddags 10 uur;
Lijons, op denzelfden dag, middags 12 uur;
Ten einde:
1. op te nemen en bij welbevinding te sluiten de Kerkvoogdij-Rekening over 1859;
2. vast te stellen de Begrooting voor 1861;
3. die van *Jellum*, om te raadplegen en te besluiten nopens een voorstel van Kerkvoogden betrekkelijk de verhuring van de Kerkeplaats.
4. die van *Lijons*, om te raadplegen en te besluiten:
a. nopens een plan tot den aanleg eens Kunstweg van Lijons naar Baard, en het verstrekken daartoe van eene subsidie uit de Kerkvoogdijbeurs van eene som van *f* 2500, in de drie eerste jaren te betalen;
b. nopens den afkoop van het gedeeltelijk onderhoud der Barten, liggende over de Baardersloot;
5. en eindelijk in behandeling te nemen en te besluiten op alle zoodanige voorstellen als meer ter tafel mogten worden gebragt.

Weidum, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 26 September 1860. E. D. v. BEIJMA, *Burg.*
L. R. WENTHOLT, *Secrt.*

Op den 8 en 10 October 1860 op Ameland aan strand gespoeld zijnde 115 DEELEN, gemerkt B. W., een ZEIL, WATERVAT en twee stukken RONDHOUT, zoo worden de eigenaren daarvan uitgenoodigd een en ander te reclameren bij den Burgemeester van Ameland.

BEKENDMAKING.

DE BURGEMEESTER VAN MENALDUMADEEL verwittigt den belanghebbenden, dat de passage over de *Hemmemapijp* te *Berlicum*, op Dingsdag den 16 dezer zal zijn ***HEROPEND.***

Menaldum, 12 October 1860. W. A. BERGSMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL brengen, bij deze, ter kennis van belanghebbenden, dat in de op 4 October ll. gehoudene vergadering van den Gemeenteraad heeft plaats gehad de **uitloting** van aandeelen in de onderscheidene Geldleeningen dezer Gemeente en dat daarbij ter aflossing zijn aangewezen:
Van de Geldleening van *f* 68.000, de nummers 24, 47, 52, 76, 104 en 125.
Van de Geldleening van *f* 20,000, de nummers 3 en 27.
Van de Geldleening van *f* 8000, het nummer 1.
Van de Geldleening van *f* 10,000, het nummer 4.
Van de Geldleening, groot *f* 27,000, de nummers 12 en 26.
Van de Geldleening, groot *f* 8500, nummer 13.
Van de Geldleening, groot *f* 3000, nummer 5.
Van de Geldleening van Pingjum, groot *f* 3400, nummer 10.
Van de Geldleening van Makkum, groot *f* 5000, nummer 8.
Welke uitgelootte Obligatien, met de onverschenen Coupons voorzien, ter inwisseling kunnen worden aangeboden op of na den 2 Januarij 1861, bij den Gemeente Ontvanger van Wonseradeel te Makkum, als zullende geene verdere rente van dezelve verschuldigd zijn. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*

Bolsward, T. MULIER.
den 13 October 1860. *De Secretaris*, J. BINKES.

DE BURGEMEESTER VAN WONSERADEEL roept bij deze voor de eerste maal ter reclame op de regthebbenden op 26 stuks Riga's GREENEN BALKEN, van onderscheidene lengte, waarvan drie gemerkt op het end P. R., sommigen gemerkt T. P. R., anderen T. P. en ook P. V., welke allen op den tienden October ll. langs de stranden der Gemeente zijn geborgen en als Strandvond onder zijne bewaring gesteld. *De Burgemeester voornoemd,*

Bolsward, den 14 October 1860. T. MULIER.

DE BURGEMEESTER VAN HET BILDT maakt bekend, dat de Brug, liggende over de *Oudebildtdijkstervaart*, op het Noordeind van den Noorderweg onder *St. Anna-Parochie*, tot nadere bekendmaking, ***ONBRUIKBAAR*** is.

St. Anna-Parochie, *De Burgemeester voornoemd,*
den 14 October 1860. POTTER VAN LOON.

COMMISSARISSEN *over den Grindweg van Bolsward naar Harlingen* zullen op Maandag den 29 October 1860, des namiddags precies een uur, in het Logement *de Wijnberg* te Bolsward, bij inschrijving en opbod, voor den tijd van drie jaren, van 12 Mei 1861 tot 12 Mei 1864, verpachten:
Het INVORDEREN en HEFFEN van de TOLLEN, aan de drie Tolboomen op gemelden Weg, met de werkzaamheden daaraan verbonden, waarvan de voorwaarden ter visie liggen aan de Gemeentehuizen van Wonseradeel en Harlingen, benevens in het Logement *de Wijnberg* te Bolsward.

Bolsward, *Namens Commissarissen voornoemd,*
den 13 October 1860. J. BINKES.

AANBESTEDING.

KERKVOOGDEN *der Hervormde Gemeente te Stavoren* gedenken op Donderdag den 8 November 1860, des voormiddags om 11 ure, ten huize van den Kastelein Alkema, in de Witte Hend te Stavoren, publiek aan te besteden:
Het **afbreken** van het OUDE en **weder opbouwen** van een NIEUW KERKGEBOUW voor gemelde gemeente, waarvan de bestekken ter lezing liggen: te Stavoren en Workum in DE STADS HERBERGEN, op Galamadammen bij SNIJDERS, te Balk bij SCHAAFSMA, te Lemmer in DE WILDEMAN, te Joure bij VAN DER WAL, te Hommerts bij DE JONG, te Sneek in DE WIJNBERG, te Bolsward bij WIEBES, te Makkum in DE PRINS en te Harlingen bij BEITSCHAT, terwijl tevens de bestekken tegen betaling van 75 cents bij gezegde Kerkvoogden en den Boekhandelaar J. CAMPEN te Sneek te verkrijgen en nadere inlichtingen, gelijk mede inzage der teekening, bij de Kerkvoogden te bekomen zijn; zullende op aanvrage de drie laatste dagen vóór de aanbesteding aanwijzing in loco geschieden. *De Kerkvoogden voornoemd,*

Stavoren, W. H. KORENSTRA.
16 October 1860. T. J. DE JONG.
K. M. ALTHUISIUS.

AANBESTEDING VAN LEERMIDDELEN
voor 't jaar 1861.

DE PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE te *Leeuwarden* zal op Zaturdag den 27 October e. k., 's namiddags om 5 ure, in 't locaal der Commissie in de Speelmanstraat, voor rekening van 't Gemeente-Bestuur, aanbesteden:
De onderscheidene LEERMIDDELEN, benoodigd voor de Stads-Scholen, over het jaar 1861.
Van de voorwaarden en monsters dezer besteding kunnen de gegadigden kennis nemen in 't voornoemde locaal, van den 24 tot den 27 October bevorens.
De inschrijvings-billetten sullen moeten zijn ingekomen en gelegd in eene geslotene bus, daartoe voorhanden, uiterlijk ten 5 ure des namiddags van den dag der aanbesteding.

Namens de Plaatselijke Schoolcommissie, voornoemd.
J. J. DE JONGH, *Lid en Secretaris.*

Vee-Boelgoed te Nes.

DE Notaris E. MEIJER te Holwerd zal op Donderdag den 18 October 1860, namiddags 2 uur, ten huize van den Kastelein Dirk Jouwsma te Nes (Westdongeradeel), bij boelgoed verkoopen:
Voor den Koopman J. J. VAN DER PLOEG te Holwerd:
30 beste Amelander melke, kalve en vare KOEIJEN en RIEREN.

VERKOOP TE OPPENHUIZEN.

DE Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal, mede ten versoeke van den Heer D. OPPEDIJK te Hommerts, op Woensdag 17 October 1860, 's namiddags 3 uur, bij Nanne Bruinsma te Oppenhuizen, provisioneel veilen:
1. Eene hechte HUIZINGE met ruim BUITHUIS, waarin Stalling voor 8 Koeijen, benevens uitgestrekt **Hiem**, staande en gelegen bij de Kerk te Oppenhuizen, tevens gebruikt tot uitoefening eener **Slagterij**, groot volgens Kadaster 13 roede 5 el; door de Weduwe Kornelis Gerbens Wijnia bewoond.
2. Een stukje LAND, achter perceel 1, groot 3 roede 85 el.
Aanvaarding 12 Mei 1861.

DE Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal, mede ten verzoeke van H. B. v. D. WAL, op Vrijdag den 19 October 1860, 's avonds 7 uur, ten huize van A. Heslinga, in het Lemster Veerhuis te Sneek, provisioneel veilen:
Eene voor weinige jaren nieuw gebouwde WINKELHUIZINGE, met **Bleek en Erf**, staande en gelegen op het Baltus Streekje buiten het Hoogend te Sneek; in huur bij de Wed. Ouendag voor *f* 143 's jaars. Te aanvaarden 12 Mei 1861.

WINKELHUIZINGE EN HERBERG TE SINT NICOLAASGA.

DE Notaris C. J. JORRITSMA te Sneek zal, ten verzoeke van den Heer Mr. P. FEENSTRA KUIPER, Procureur aldaar, krachtens art. 1223 B. W., publiek, tegen genot van strijk- en verhooggelden, veilen:
Eene zeer hechte binnen kort nieuw gebouwde ruime WINKELHUIZINGE en HERBERG, met SCHUUR, BUITENHUIS, groot **Erf** en wijdere aanhoorigheden, staande en gelegen te Sint Nicolaasga; bij Jacobus Meijes Rijpkema in eigen gebruik, Kad. no. 1918, gemeten op 12 roeden. Aanvaarding 12 Nov. e. k.
Wie gading maakt, kome Zaturdag 20 October e. k., 's nademiddags 2 uur, ter beschrijving, bij den Kastelein T. Bouwhuis te Sint Nicolaasga, zijnde de voorwaarden inmiddels te vernemen ten Kantore van den Notaris.

Boereboelgoed onder Hieslum,

WOENSDAG, 31 October 1860.

DE Notaris K. DE JONG Rz. te Wommels zal, ten verzoeke van de Heeren I. J. VERWER, Candidaat-Notaris te Makkum, en J. J. VAN NOORD, Deurwaarder te Bolsward, op bovenstaanden dag, te beginnen 's morgens precies 9 uur, ten huize van Jan Sijbrens Hofstra te Hieslum, bij boelgoed à contant, verkoopen:
Een uitmuntend en gezond BESLAG VEE, bestaande in: 25 beste melke, kalve en vare Koeijen, 8 Hoklingen, 7 Kalvers, 8 Schapen, 10 Lammeren, 6 Varkens en 1 zwart langstaart Merriepaard.
BOEREGEREEDSCHAPPEN, waaronder: 1 beste Chais, 2 Hooiwagens, 1 Aardkar, Dongeide, koperen Kaasketel, Karn met toebehooren, 24 koperen Aden, 8 houten Dito, 11 koperen en 12 houten Emmers, 1 blikken Dito, 2 koperen Handketels, Kaaspers met Steen, Koekmolen, 5 Molkenvaten, Brok- en Boteraad, Kaasvaten, Koeltrog, Booitzen, Tonnen, Troggen, Schalen en Gewigten, Chaiskussen, Paardetuig, Slijpsteen, Tieme, Kret en Planken, Ladders, Harken, Vorken, Grijpen, Jukken, partij Turf en Hout enz.
MEUBELEN, als: 1 Kabinet, Secretaire, Staartstuk-Klok, 2 Bedden met toebehooren, 1 beste Kagchel, Linnen, Tafels, Stoelen, Spiegels, Porcelein, Koper, Tin, IJzer, Glas en Aardewerk en hetgeen meer wordt aangeboden tot verkoop.

VERKOOPING

van Engelsch AARDEWERK, PORCELEIN, STEENGOED enz.

L. HARMENZON, Deurwaarder te Leeuwarden, zal op Woensdag en Donderdag den 17 en 18 October 1860, telkens des voormiddags 9 uur, ten huize letter M no. 82, op het Noordvliet aldaar, tegen gereede betaling, verkoopen:
Eene aanzienlijke partij **wit en gedrukt Engelsch** AARDEWERK, PORCELEIN, STEENGOED enz., groote Schalen met Evenaar en Kettingen, Gewigten en Bok, 2 Kruiwagens, Rolwagen, kleine Sleep en eene **Praam**; voorts eenige MEUBILAIRE GOEDEREN en een beste **Kinderwagen** met Kap.
Te bezigtigen **heden**, van nademiddags 1 tot 5 uur.

RIGA'S EN LIPSCH EIKEN HOUT.

R. DE HAAN Sz., Deurwaarder te Leeuwarden, zal op **Donderdag** den **25** October aanstaande, 's voormiddags 10 ure, bij de Gaz-Fabriek aldaar, op twee maanden crediet, verkoopen:
Eene op nieuw uit zee aangevoerde aanzienlijke partij bekant EIKEN HOUT, voornamentlijk bestaande uit: **Zaagroeden**, fraaije **Kistklossen** en **Zeegbogten**, mitsgaders ongeveer **300 stuks** uitmuntende KROMHOUTEN, waaronder tot **22** en **22 duim** dikte, terwijl welligt bij dienzelfden verkoop de oude nummers zullen worden **OPGERUIMD.**
Inmiddels te bezigtigen op de plaats van verkoop.

TE HUUR,

voor den tijd van 5 jaren, in te gaan dadelijk: 1°. Eene BOERENHUIZINGE met SCHUUR, **Hieminge** en **Plantagie** c. a., benevens ruim 25 bunders BOUW- en GREIDLAND en VELDGROND voor ontginning zeer geschikt, een en ander gelegen aan den Rijdweg te Noordwijk; 2°. Eene HUIZINGE en SCHUUR met ruim 2 bunders LAND, aldaar.
Een en ander laatst bij J. D. Rozendal en G. G. Sloep in huur.
Te bevragen bij den Notaris A. WIERSMA te Rauwerd.

Bij gesloten briefjes te huur:

I. Eene **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIZINGE, SCHUUR en de onderhoorige **Bouw-**, **Weid-** en **Hooilanden**, staande en gelegen onder *Opeinde*, te zamen groot 41 bunders; thans bij *IJme Kornelis Rinsma* in gebruik, en
II. Eene **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIZINGE, SCHUUR en de onderhoorige **Weid-** en **Hooilanden**, staande en gelegen onder *Terwispel*, te zamen groot 25 bunders; thans bij *Fedde Kornelis Walstra* en *Sijtze Jans Knijpstra* in gebruik; wordende die beide Plaatsen vereenigd, terwijl de Huizinge bij Knijpstra bewoond, naar vereisch zal worden vergroot.
Beide voor den tijd van *vijf* jaren. — De condities liggen ter lezing bij ATZE BAUKES DIJKSTRA, Landbouwer te Beets, bij wien de briefjes franco moeten worden ingeleverd, uiterlijk op den 23 October 1860.

TE WIJCKEL, BIJ GESLOTEN BRIEFJES TE HUUR,

voor 3 of 5 jaren:

Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met nette HUIZING en ruime SCHUUR, gelegen te Wijckel, groot 26 b. 85 r. 20 el (p. m. 73 pondemaat), bewoond door Anne D. Jaarsma en Vrouw; te aanvaarden Petri en Mei 1861.
De voorwaarden zijn te lezen te Wijckel bij de Wed. HOEKSTRA, Wapen van Gaasterland, en te Balk bij SCHAAFSMA. De briefjes moeten worden ingeleverd vóór of op den 26 October 1860, bij S. D. KUIPERS, op Jagtlust te Wijckel.

BIJ GESLOTEN BRIEFJES TE HUUR, VOOR 5 JAREN:

Eene **ZATHE** en **LANDEN** te Jutrijp, groot 36 bunder 30 roeden 76 ellen Greidland; door Sander Klazes Bruinewold bewoond; te aanvaarden St. Petri en 12 Mei 1861. Condities te vernemen bij G. ARKEMA, op het Kleinzand te Sneek, alwaar de briefjes moeten worden ingeleverd 30 October 1860.

Door vertrek naar elders te huur:

Eene roijale HEERENHUIZINGE, in de Weerdt te Leeuwarden. — Te bevragen bij A. PIETERSON aldaar.

Door sterfgeval uit de hand te koop:

Eene in 1855 nieuw gebouwde kapitale KOOPMANSHUIZINGE met groote KELDERS, dienende voor **Pakhuis**, ruime **Zolders** en **Erf** c. a., zeer geschikt staande aan de Trekvaart in de Buurt te Wommels, waarin met veel succes door wijlen den Heer Dirk Zandstra, een **Grossierhandel in Wijn, Likeur en Sterke Dranken** is gedreven; bij overeenkomst dadelijk te aanvaarden; kunnende des verkiezende alle de tot de zaak behoorende Gereedschappen en Goederen op tauxatie worden overgenomen.

TE KOOP: Eene hechte TJALKSCHUIT, groot 21 ton. Te bevragen bij W. NIJDAM, Scheepstimmerman te Bolsward.

HEEREN OLIEFABRIEKANTEN.

ER wordt te koop gepresenteerd: Eene **compleete** PLETMACHIENE met KETTING, welke door de Wentelas van den Molen wordt in beweging gebragt, afkomstig van een afgebranden Oliemolen, doch zeer weinig beschadigd. Adres met franco brieven, gem. K., bij de Wedüwe M. VAN DER BOSCH te Leeuwarden.

OVERHEMDEN NAAR DE MAAT.

D. J. FULDAUER, Fabriekant in OVERHEMDEN en OOST- en WEST-INDISCHE UITRUSTINGEN naar de maat, is tot en met Woensdag den 17den te ontbieden bij C. WITTEVEEN, voorzien van eene collectie der laatst uitgekomen modellen; Donderdag den 18den bij de Wed. PEETERS te Sneek. Tevens bij mij ter finale opruiming eene partij LINNEN HEEREN- en DAMES ZAKDOEKEN.

A. VAN ASSEN,

bij de KOORNBEURS te LEEUWARDEN,

berigt aan zijne geëerde Begunstigers, zoo wel binnen als buiten de Stad, dat door hem dezer dagen ontvangen is: Eene fraaije collectie gekleurde en zwarte ZIJDEN STOFFEN, een groot assortiment dito voor ROBES, geschikt voor het tegenwoordig en aanstaand wintersaizoen; voorts eene fraaije collectie SHAWLS-LONGS en QUARRÉS, eene exquise partij LINTEN, FICHUS, CHATELAINES en andere NOUVEAUTÉS.

A. VAN ASSEN,

bij de KOORNBEURS te LEEUWARDEN,

berigt aan zijne geëerde Begunstigers, zoo wel binnen als buiten de Stad, dat door hem uit Parijs ontvangen is: Een brillant assortiment modellen van WINTER-MANTELS, PALETOTS en andere ARTICLES DE CONFECTIONS, zoomede van de nieuwste MANTELSTOFFEN, CHINCHILLAS, VELOURS, TRICOTS enz. enz.

PELTERIJEN-FABRIEK.

De Ondergeteekende berigt door dezen, dat hij wederom ruim is voorzien van fijn bewerkte Heeren en Dames PELTERIJEN, alsmede heeft ontvangen de nieuwste Fransche en Engelsche STOFFEN voor Heeren Kleedingstukken. Verzoekt gunst en recommandatie.

D. LA MEI,
Kleermaker en Pelterijfabriekant te Sneek.

NB. Zuivert en herstelt alle door Mot beschadigde Pelterijen.

M. VERWER te Sneek,

heeft de eer de Dames aan te bieden de fijnste modellen van Parijsche HOEDEN, KAPSELS, MANTELS, PALETOTS, waaronder de Tédora, Gentlemen, Zoé Indra, Lucretia, MANTELS van af *f* 15, groote PALETOTS van af *f* 17, van Tricots.

EERSTE TREKKING DER 243STE STAATS-LOTERIJ

den 22 October 1860,

waarvoor LOTEN te bekomen zijn en het CONTRABOEK ter inzage ligt bij
Leeuwarden. Erven P. DE VRIES Pz., *bij 't Stadhuis.*

De Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat hij zich alhier als APOTHEKER heeft gevestigd, en beveelt zich minzaam in het aandenken zijner geëerde Stad- en Landgenooten aan.
Bolsward, October 1860. J. A. LEDEL.

DE BOER & Co.,

WIRDUMERDIJK te LEEUWARDEN,

berigten aan hunne geëerde Begunstigers de ontvangst van de NIEUWE FANTASIE STOFFEN voor JAPONNEN, de NIEUWE MODELLEN van MANTELS en PALETOTS, MANTELSTOFFEN in alle *Prijzen* en verschillende andere NOUVEAUTÉS voor het aanstaande saizoen. Ook is hun Magazijn ruim gesorteerd in LAKENS, BUCKSKINS, MOSKOWA'S en andere STOFFEN voor HEEREN KLEEDING, CACHENÉZ, VESTEN enz enz.

NB. MANTELS, welke nog van het vorige saizoen voorhanden zijn, zullen tot zeer lage prijzen worden uitverkocht.

Ellende, door langdurige ziekten te weeg gebragt, teleurstelling en eindelooze geldverspilling aan niet helpende Medicamenten en Doctoren kunnen thans voorkomen worden. Men gebruike slechts de REVALENTA ARABICA der Heeren BARRY DU BARRY & C°., die door eene aangename en natuurlijke werking op het organismus, chronische en afmattende ziekten wegneemt, ZIEKELIJKHEID en PIJN in GEZONDHEID en KRACHT herschept.

Duizenden en duizenden danken der Revalenta hunne gezondheid, getuigen de vele Attesten van Lieden van alle rangen en standen, die, erkentelijk voor de ontvangen hulp, ook het geluk, dat hen ten deel viel, aan anderen wilden verzekeren, door den lof te verkondigen van

Du Barry's Revalenta.

Maag- en onderbuikskwalen, koorts, zinkings, verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, stuipen, vloed, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking en alle andere ziekten, die door abnormalen toestand der spijsvertering ontstaan, worden spoedig en zeker genezen door Du Barry's kracht en gezondheid herstellend meel.

Als voeding voor kleine kinderen is het ook bijzonder aan te bevelen en verdient de voorkeur boven de voeding met melk. Het verteert ligt, verzuurt niet, geeft veel voedsel en gezonde sappen. Alle Moeders raden wij aan het REVALENTA-BOEKJE te lezen, dat ze om niet in het Verkoophuis kunnen krijgen.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, door F. VON WINDHEIM & Co., Verkoophuis, geteekend is.

De prijs der Revalenta is: 87½ cent, *f* 2, *f* 3.50, *f* 8 en *f* 16.

Amsterdam, Verkoophuis; Leeuwarden, J. H. van Haagen, bij de Koornmarkt I 343, en Gebr. de Graaff; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Dragten, J. Posthuma Sz.; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, J. L. Haaxma; Heerenveen, G. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen; Noordwolde, Jacob Veenstra; Sneek, P. T. Potma, en in de andere steden in de bekende Dépôts.

HET GROOT GENEESMIDDEL VOOR ALLEN.

BEKEND DOOR DE GEHEELE WERELD.

De ZALF van HOLLOWAY. Open Beenen, zwerende Borsten, Zweren en Etterbuilen. — In vele Ziekenhuizen van Europa wordt deze Zalf nu gebruikt om verouderde wonden en zweren te genezen. In Spanje en Portugal en in verschillende streken van Italie schrijven de grootste geneesheeren er het gebruik van voor. De Zalf is een bijzonder goed middel voor zwerende Borsten, zeere Beenen, alsmede voor alle Huidziekten. Ieder zeevaarder, soldaat of landverhuizer is er van voorzien.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; W. Beintema, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. G. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement, Strand 244, en New-York, 80 Maiden Lane.

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN naar HULL
en van HULL terug
op HARLINGEN via ZWOLLE.

Het ijzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapitein B. NEPPERUS, vertrekt van HARLINGEN wekelijks des Zaturdags morgens met het eerste getij, behoudens buitengewone omstandigheden, en van HULL terug via ZWOLLE op hier des Woensdags morgens, waarmede uitmuntende gelegenheid bestaat tot het aanvoeren van MANUFACTUREN en allerhande Goederen *regtstreeks tot Harlingen*, tot billijke vracht en onkostberekening.

Adres en informatien bij de Agenten W. C. L. RINGROSE, *Hull.*
I. & S. WIARDA, *Harlingen.*

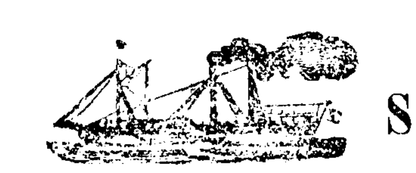

FRIESCHE- EN OVERIJSSELSCHE STOOMBOOT-REEDERIJ.

Verandering van uur van vertrek.

Het STOOMSCHIP *BURGEMEESTER ZIJLSTRA* vertrekt van ZWOLLE naar HARLINGEN, aan te vangen met 19 October 1860, *Vrijdags namiddags ten* 2 *uur*, in plaats van ten 8 uur. DE DIRECTIE.

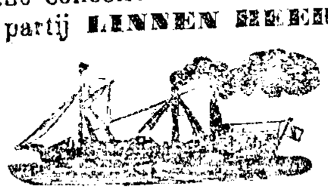

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN

LEEUWARDEN EN DOKKUM.

RETOUR-BILJETTEN,

Gedurende de Winterdienst is de prijs voor de Retour-Biljetten, goed voor de reis van Vrijdag's morgens 6½ van DOKKUM en des namiddags 4½ uur van LEEUWARDEN, als volgt:

	1STE KAJUIT:	2DE KAJUIT:
Van DOKKUM naar LEEUWARDEN en terug:	*f* 1.00.	*f* 0.70.
„ KLAARKAMPSTERBRUG naar LEEUWARDEN en terug	„ 0.80.	„ 0.50.
„ BIRDAARD naar LEEUWARDEN en terug:	„ 0.55.	„ 0.35.

Aan den Schrijver

van den naamloozen brief, postmerk Leeuwarden den 12 dezer, wordt het vriendelijk verzoek gerigt, zich direct of door middel van derden bekend te maken, of wel, zoo hij daartoe ongenegen is, dan langs denzelfden weg eenig feit of persoon duidelijk aan te wijzen.

Mogt aan dit drieledig verzoek niet worden voldaan, dan zal de geadresseerde het ontvangen geschrijf als vuigen laster beschouwen, en er dus geenerlei notitie van nemen.

Leeuwarden, 15 October 1860.

GELD verkrijgbaar op soliede *Hijpotheken*, op November. Brieven franco bij P. HENNEMAN, Beijerstraat te Leeuwarden, die zich bij voortduring aanbeveelt tot het uitvoeren van COMMISSIEN, als: het Koopen, Verkoopen, Huren en Verhuren van VASTIGHEDEN, bij openbare verkoopingen of uit de hand.

HUUR-, VERHUUR- EN COMMISSIE-KANTOOR

van D. BUISMAN, te Leeuwarden, wijk I no. 74.

Aangeboden: Eenige gebuwde KOETSIERS, goed kunnende Rijden en van attesten voorzien.

Aangeboden: Een bekwame BAKKERSKNECHT, zijn werk verstaande.

Aangeboden: Eenige WINKELDOCHTERS, alsmede: nog eenige geschikte KEUKEN- en WERKMEIDEN.

Te huur gevraagd: Een WINKELHUISJE.

Voorts beveelt hij zich minzaam aan tot het koopen en verkoopen van Huizen en Gronden, huren en verhuren van dezelve, koopen en verkoopen van Inboedels, bezorgen van Gelden op Hypotheken, invorderen van Wissels en uitstaande Pretentien, overzetten van Stukken, schrijven van Brieven in diverse Talen, opmaken van Acten, Requesten, plaatsen van Advertentiën in alle Nieuwsbladen enz. Brieven franco.

Pracht-Bijbels.

Geschikte MANNEN worden gevraagd uit de voornaamste plaatsen van *Friesland*, ten einde de Ingezetenen hunner woonplaats tot inteekening uit te noodigen op eenen PRACHTBIJBEL, met *zeer fraaije Platen* voorzien, waarvan de prijs slechts *f* 15 bedraagt.

Voor elke *soliede* inteekenaar die aangebragt wordt ontvangt men *f* 1.50, benevens *f* 1.50 extra *belooning* bij het overzenden van het 10de Inteekeningsbillet.

In zeer korten tijd zijn door den *Boekhandelaar* U. PROOST *te Leeuwarden* 56 Excempl. geplaatst; dit strekke ten bewijze dat dezen *Prachtbijbel* in de smaak van het Publiek valt en ruimschoots koopers vindt.

Gegadigden adresseren zich aan het *Kantoor van de Leeuwarder Courant*, onder het woord: PRACHTBIJBELS.

Men vraagt tegen primo November of eerder in eene KRUIDENIERS-AFFAIRE een BEDIENDE of een LEERLING. Adres met franco brieven, onder letters A B, bij den Boekh. J. HILARIUS te Leeuwarden.

O. VAN GORKUM te Roordahuizum vraagt terstond een KUIPERSKNECHT.

Een SMIDSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk vast werk bekomen bij R. A. KOOPMANS, Grofsmid te Dragten. Brieven franco.

H. TOENS, Brood- en Beschuitbakker, vraagt, tegen goed loon, eenen KNECHT, om dadelijk in dienst te treden.
Leeuwarden, 15 October 1860.

CICHOREI-KNECHTS.

In eene CICHOREI-FABRIEK buiten Leeuwarden worden twee gehuwde KNECHTS gevraagd, met het malen, branden en pakken bekend, terwijl tevens de Kinderen kunnen geplaatst worden. Belanghebbenden adresseren zich met *franco* brieven, onder het woord „*Cichorei*," bij A. VAN ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden*.

Te *Leeuwarden* wordt tegen November e. k. verlangd een HUISKNECHT. Men adressere zich bij vrachtvrije brieven en met overlegging van bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, onder de letters V. P., aan het Kantoor dezer Courant.

Dadelijk of tegen November a. s. wordt eene *bekwame* HUISHOUDSTER van de P. G. gevraagd, tot waarneming eener kleine Burgerhuishouding ten platten lande. — Adres franco bij den Boekhandelaar U. PROOST te Leeuwarden, onder letters J. S.

Mevrouw de Baronnesse VAN ASBECK, geb. V. D. MEULEN V. CATS, te Elburg, provincie Gelderland, vraagt terstond, met 1° November e. k. of wel met 1 Februarij 1861: Eene KEUKENMEID, P. G., welke een dagelijksche pot kan koken, meer alszoodanig heeft gediend en genegen is er eenig huiswerk bij te verrigten. — Brieven franco, met opgaaf bij wien en hoe lang in de laatste dienst gewoond hebbende.

Wordt gevraagd, om terstond in dienst te treden, eene BOERENMEID, fiks kunnende melken, tegen goed loon. Men vervoege zich bij de Wed. P. M. FEENSTRA, Boekhandelares te Bolsward.

BOEKVERKOOPING.

Hugo SURINGAR te *Leeuwarden* zal, ten overstaan van den Notaris J. VAN LEEUWEN aldaar, ten huize van den Heer *W. v. d. Wielen*, op Maandag 29 October a. s. en den volgenden dag verkoopen: De BIBLIOTHEEK, nagelaten door wijlen den Heer J. D. ANKRINGA, meest betreffende werken over Oude en Nieuwe Letterkunde, en Geschiedenis, vooral Vaderlandsche en Friesche.

De CATALOGUS is op franco aanvrage verkrijgbaar.
Bezigtiging: Saturdag 27 October, voormiddags 10—3 ure.

VERKOOPING VAN BOEKEN.

Den 29 October en volgende dagen zal MARTINUS NIJHOFF te 's Gravenhage verkoopen: De fraaije BIBLIOTHEEK, nagelaten door Mr. U. A. EVERTSZ, Raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden, waaronder voorkomen de belangrijkste werken over Regtsgeleerdheid en Staatswetenschappen, Algemeene en Nederl. Geschiedenis, Oudheden, enz., Oude en Nieuwe Letterkunde, enz.

De CATALOGUS wordt op franco aanvraag verzonden.

Is thans compleet van de pers gekomen het, ten jare 1857, door den Ondergeteekende, bij prospectus aangekondigde boekwerk, getiteld:

JEZUS DE CHRISTUS.

Een betoog voor de Joden, bij hem, alsmede bij den Boekh. J. F. V. BEHRNS alhier, te bekomen.

Harlingen, October 1860. R. VAN HETTINGA DZN.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.